

Samordnad utveckling för god och nära vård

S2017:01

Kommittédirektiv 2017:24

Samordnad utveckling för en modern, jämlik, tillgänglig
och effektiv vård med fokus på primärvården

NERGÅRDH COCREATION
Närmare hälsa

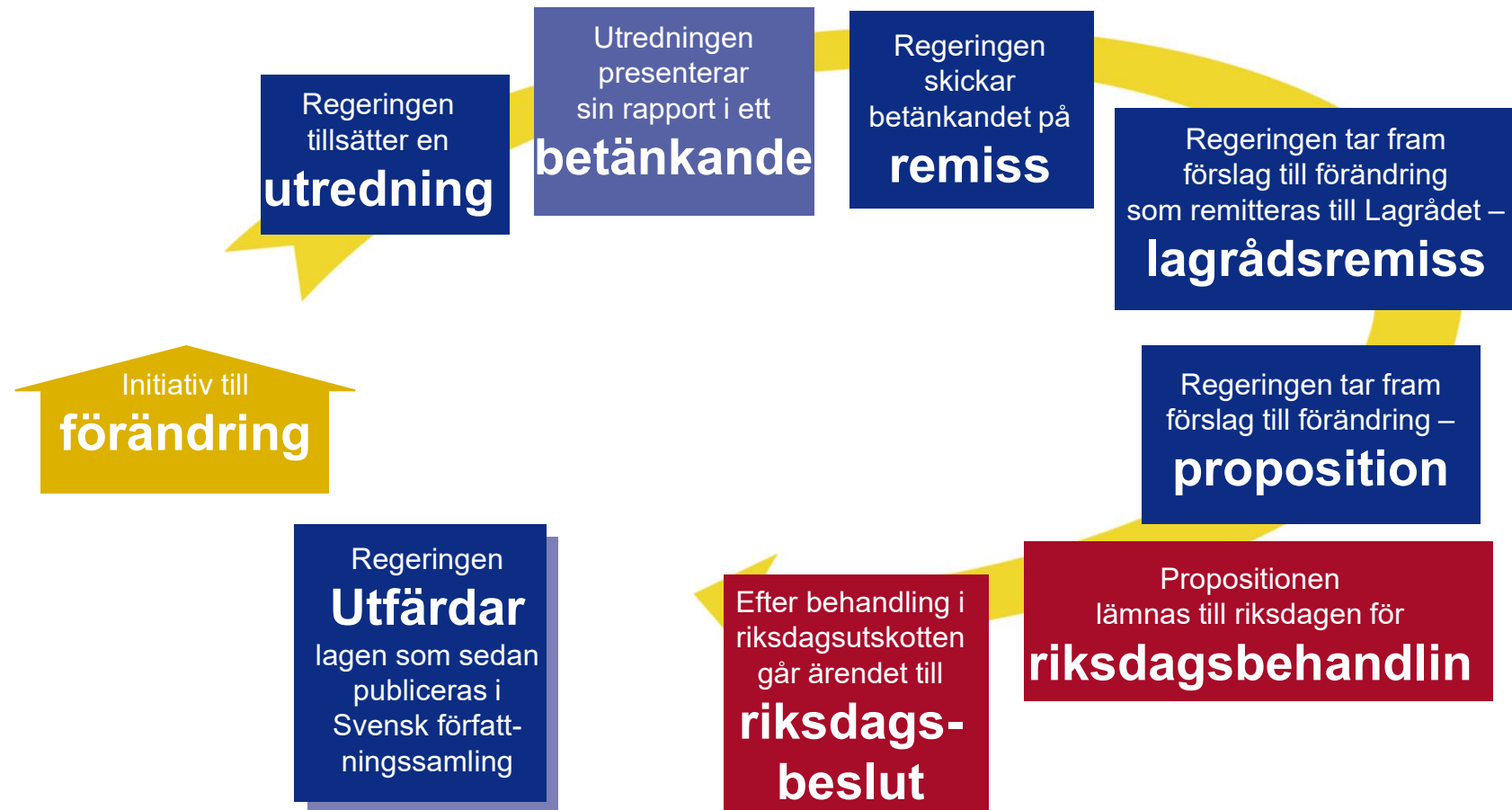
Anna Nergårdh
<https://nergardhcocreation.se>

Ursprungsdirektiv (S 2017:01) och tre tilläggsdirektiv

”En särskild utredare ska utifrån förslagen i betänkandet Effektiv vård stödja landstingen, berörda myndigheter och organisationer i arbetet med att samordnat utveckla en modern, jämlik, tillgänglig och effektiv hälso- och sjukvård med fokus på primärvården.”

Lagstiftningsprocessen- från initiativ till lag

Vad är nära vård?

”Nära vård är inte en ny organisationsnivå eller en benämning på dagens primärvård, även om primärvården utgör en kärna i den nära vården. Nära vård är snarare ett nytt sätt att arbeta med hälsa, vård och omsorg. Den närmsta vården är den som patienten/brukaren kan ge sig själv – egenvården – samt det stöd kommuner och regioner kan ge för att möjliggöra detta.

En mer tillgänglig, närmare vård kan tillsammans med nya arbetssätt i vården innebära att resurserna inom vård och omsorg kan användas bättre och därmed räcka till fler.

Kärnan i Nära vård är ett personcentrerat arbetssätt som utgår från individens behov och förutsättningar. Det innebär att se, involvera och anpassa insatserna efter vad som är viktigt för just den personen.”

(SKR hemsida Nära vård)

WHO – Universal Health Coverage

”Alla människor har tillgång till de hälsofrämjande, sjukdomsförebyggande, behandlande och rehabiliterande hälsotjänster de behöver, och att dessa tjänster är av en tillräcklig kvalitet för att vara effektiva.”

”...ett skifte från dagen hälsosystem, uppbyggda kring sjukdomar och institutioner till ett system som är designat för människor.”

”...en integrerad och personcentrerad ansats när hälsosystem utvecklas...”

”...en sådan ansats avgörande för att säkerställa att även marginaliserade och sårbara grupper nås – ingen lämnas utanför.”

Integrated care – Integrerad vård/Nära vård:

”Integrated health services delivery is defined as an approach to strengthen people-centred health systems through the promotion of the comprehensive delivery of quality services across the life-course, designed according to the multidimensional needs of the population and the individual and delivered by a coordinated multidisciplinary team of providers working across settings and levels of care. It should be effectively managed to ensure optimal outcomes and the appropriate use of resources based on the best available evidence, with feedback loops to continuously improve performance and to tackle upstream causes of ill health and to promote well-being through intersectoral and multisectoral actions.”

WHO Regional Office for Europe. *Integrated care models: an overview*. 2016.

NERGÅRDH COCREATION
Närmare hälsa

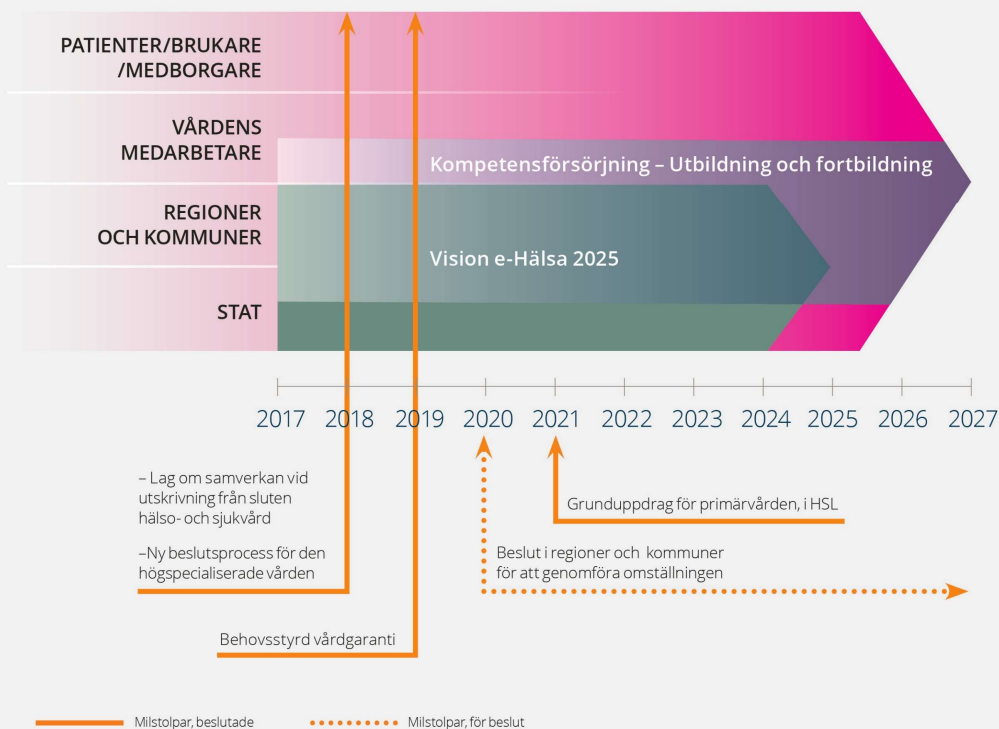
Utredningens betänkanden

- Första delbetänkande (*SOU 2017:53*) 7 juni 2017
- Andra delbetänkande (*SOU 2018:39*) 1 juni 2018
- Tredje delbetänkande (*SOU 2019:29*) 5 juni 2019
- Huvudbetänkande (*SOU 2020:19*) 1 april 2020
- Avslutande betänkande (*SOU 2021:6*) 28 januari 2021

NERGÅRDH COCREATION
Närmare hälsa

Från akutsjukhus till nära vård

Målbild

"Hälso- och sjukvården bör ställa om så att **primärvården är navet** i vården och samspelar med annan hälso- och sjukvård och med socialtjänsten. Målet med omställningen av hälso- och sjukvården bör vara att patienten får en **god, nära och samordnad vård** som stärker hälsan. Målet bör också vara att patienten är **delaktig** utifrån sina förutsättningar och preferenser och att en effektivare användning av hälso- och sjukvårdens resurser ska kunna uppnås."*

*Prop. 2019/20:164

NERGÅRDH COCREATION
Närmare hälsa

Andra delbetänkandet

NERGÅRDH COCREATION
Närmare hälsa

Primärvårdsreformens sju intentioner

- En omstrukturering till en primärvård som är basen i sjukvårdssystemet och som ger goda förutsättningar att uppnå en jämlik hälsa i befolkningen
- Ett nationellt utformat uppdrag för primärvården
- En målbild, en färdplan och en möjlighet till uppföljning och utveckling av primärvården
- Ett personcentrerat arbetssätt
- God tillgänglighet till rätt vård i rätt tid
- Ökad kontinuitet utifrån patientens behov och önskemål
- Ett system med förutsättningar att skapa en god arbetsmiljö

HSL 2 kap. 6§

Med *primärvård* avses i denna lag hälso- och sjukvårdsverksamhet där öppen vård ges utan avgränsning när det gäller sjukdomar, ålder eller patientgrupper. Primärvården svarar för behovet av *sådan grundläggande* medicinsk behandling, omvårdnad, förebyggande arbete och rehabilitering som inte kräver *sjukhusens* medicinska och tekniska resurser eller annan särskild kompetens.

Med *primärvård* avses i denna lag hälso- och sjukvårdsverksamhet där öppen vård ges utan avgränsning när det gäller sjukdomar, ålder eller patientgrupper. Primärvården svarar för behovet av *sådana åtgärder i form av* medicinsk *bedömning och* behandling, omvårdnad, förebyggande arbete och rehabilitering som inte kräver *särskilda* medicinska *eller* tekniska resurser eller *någon* annan särskild kompetens.

HSL 13 a kap. Primärvårdens grunduppdrag

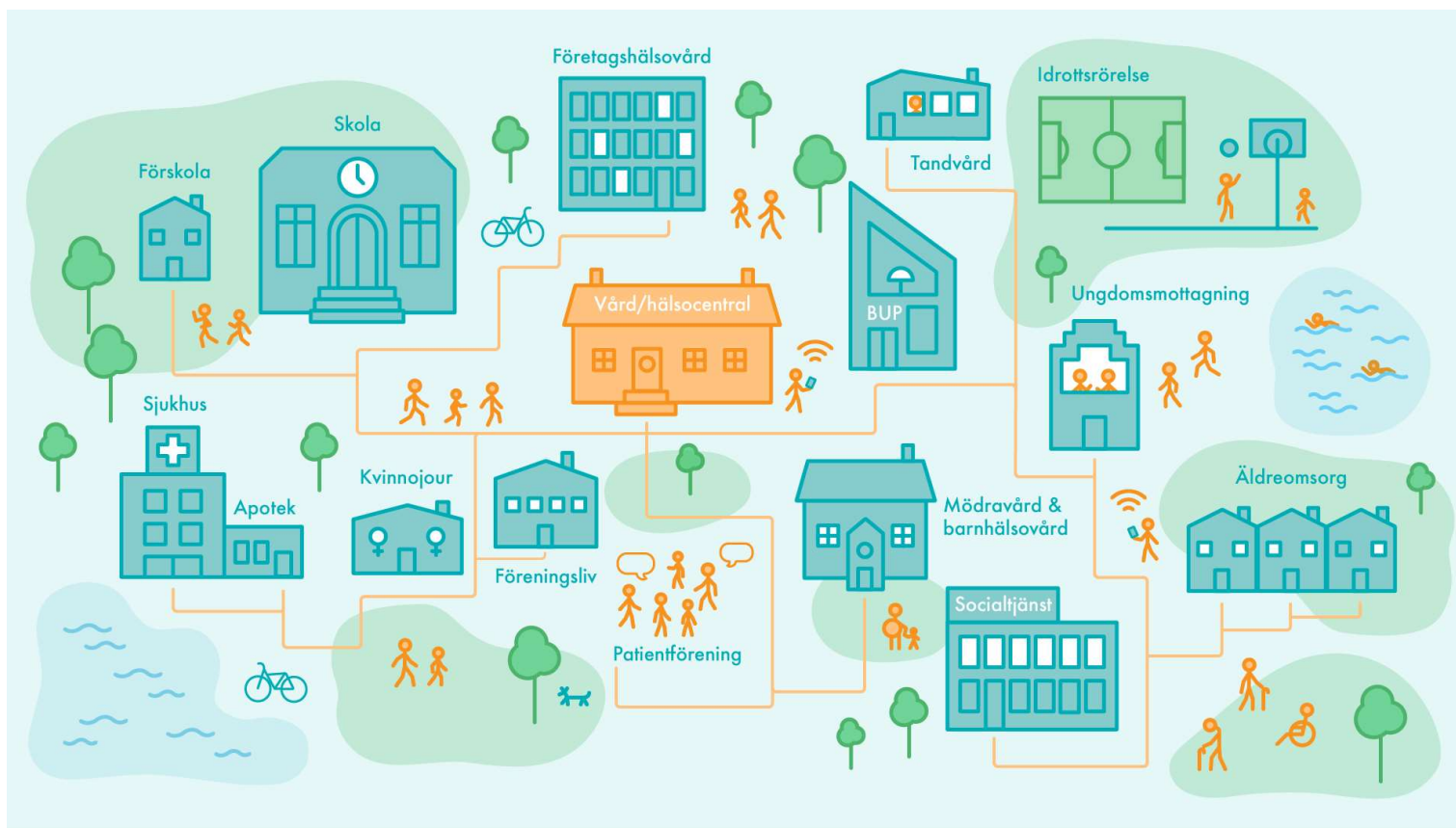
1§

Regioner och kommuner ska inom ramen för verksamhet som utgör primärvård särskilt

- 1. tillhandahålla de hälso- och sjukvårdstjänster som krävs för att tillgodose vanligt förekommande vårdbehov,*
- 2. se till att vården är lätt tillgänglig,*
- 3. tillhandahålla förebyggande insatser utifrån såväl befolkningens behov som patientens individuella behov och förutsättningar,*
- 4. samordna olika insatser för patienten i de fall det är mest ändamålsenligt att samordningen sker inom primärvården, och*
- 5. möjliggöra medverkan vid genomförande av forskningsarbete*

Hälsocentralen mitt i byn – att utgå från närmiljön

NERGÅRDH COCREATION
Närmare hälsa

Slutsatser i huvudbetänkandet – bereds på departementet

- Ett antal förändringar behöver göras i lagstiftningen (HSL samt SoL)
- Samverkan på macro- meso- och micronivå behöver öka! T ex genom krav på en plan för huvudmännens gemensamma vårdnivå primärvård
- Planering måste ske utifrån individens behov, vara målsatt, och göras tillsammans med individen. Förebyggande och rehabiliterande insatser ingår.
- I patientkontraktet visualiseras den överenskomna planen/planerna
- Hälso- och sjukvårdens beskrivningssystemen behöver ses över i grunden

för att motsvara de nya behoven och förutsättningarna

NERGÅRDH COCREATION
Närmare hälsa

Avslutande betänkande, Rätt stöd till psykisk hälsa

Figur 6.1 När man upplever psykisk ohälsa kan man behöva redskap för att hantera situationen

Figur 6.2 Stödet till den med psykisk ohälsa kan se olika ut och bestå av många olika insatser

NERGÅRDH COCREATION
Närmare hälsa

Utredningen avslutades 31/1 2021 – genomförandet tar vid!

- Kommande propositioner och lagändringar
- Regeringsuppdrag till Socialstyrelsen, IVO, Vård- och omsorgsanalys
- SKR och överenskommelser, genomförande hos huvudmännen
- Närliggande statliga utredningar;
t ex gällande barn och unga (P Almgren), samsjuklighet vid missbruk (A Printz), äldreomsorgslag (O Wigzell)

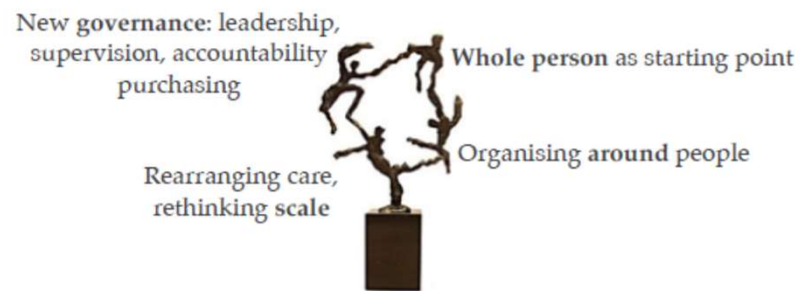

NERGÅRDH COCREATION
Närmare hälsa

Från linjära till nätverksbaserade system

Conclusion: our society's will ask for integration

- This means more complexity
- Collaboration is key; other governance
- Multiple year processes

(Longing for integrated care. Minkman, M. 2017.)

Vilans

NERGÅRDH COCREATION
Närmare hälsa

Utredningens hemsida (en tid till):

<http://www.sou.gov.se/godochnaravard/>

NERGÅRDH COCREATION
Närmare hälsa